

2. Ульяновченко О.В., Євчук Л.А., Гуторова І.В. Конкуренентоспроможність сільськогосподарських підприємств та стратегічні аспекти її формування : монографія. Харків : Апостроф, 2011. 340 с.
3. Фролова В.Ю. Системний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства. Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. 2013. № 2 (22). 98–102.

К.е.н., доцент Романів С.Р.

доцент кафедри економічної експертизи та аудиту бізнесу,

к.е.н., доцент Романів Р.В.

доцент кафедри обліку та оподаткування підприємницької діяльності

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль

E-mail: tril_sr@ukr.net

ПРОБЛЕМИ КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЇ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

В умовах глобалізації ринку аудиторських послуг особливо важливою проблемою для аудиторських фірм та аудиторів України є вирішення питання підвищення ефективності їх діяльності. Слід зазначити, що у міжнародній практиці аудіювання аудиторські фірми займають досить вигідну позицію, оскільки приносять користь органам державного регулювання і контролю, фінансово-кредитним установам та ін. В Україні ситуація на ринку аудиторських послуг досить складна, тому за останні роки існує ряд суттєвих проблем професійного аудиту, які потребують негайного вирішення. Зокрема бурхливий розвиток комп'ютерної техніки та сучасних інформаційних технологій зумовлює необхідність визначення шляхів створення ефективної методики аудиту на основі електронної обробки облікової інформації. У свою чергу,

реальний стан програмного забезпечення дає змогу значно розширити сферу застосування автоматизації у процесі аудіювання, залучивши комп'ютер до виконання логічних, аналітичних і розрахункових процедур [1, С.971].

Вважаємо, що для застосування комп'ютерів у ході аудіювання необхідне виконання наступних умов:

- 1) наявність розроблених макетів початкових документів, які будуть застосовуватися в ході документування аудиту та узагальнення його результатів;
- 2) доступність програмного забезпечення для користувачів-аудиторів і здатність його реалізувати моделі обробки інформації;
- 3) уміння аудиторів професійно працювати на персональному комп'ютері.

Слід зазначити, що система комплексної автоматизації аудиторської діяльності – це універсальний інструмент підвищення ефективності діяльності аудиторів, який дає можливість зменшити трудомісткість аудиту, забезпечує використання елементів управлінського обліку і контролю та дотримання міжнародних і внутріфірмових стандартів, підтримання належного рівня конкурентоздатності. На наш погляд, комп'ютеризований аудит доцільно представляти як сукупність наступних взаємопов'язаних напрямків:

- 1) аудиторська перевірка на підприємстві, яке використовує комп'ютерну техніку для формування, обробки, зберігання і внутрішнього контролю даних;
- 2) здійснення аудиторської перевірки із використанням комп'ютерних програм для контролю і тестування певної інформації.

Якщо аналізувати ситуацію, яка склалася у сфері аудиторського контролю в Україні стосовно комп'ютеризації, то необхідно стверджувати, що є певні проблеми, які стримують розвиток інформаційних технологій в аудиторській практиці. На рис.1 нами узагальнені фактори (причини), що стримують поширення автоматизованих технологій обробки інформації на аудиторську діяльність в Україні.

На думку Кудрицького Б.В., однією з основних причин недостатнього впровадження сучасних технологій у практику аудиторської діяльності, є

відсутність взаємозалежності між ефективністю аудиту та успіхом аудиторської фірми на ринку. Попит на сучасне програмне забезпечення з боку аудиторів відсутній, тому ІТ-компанії працюють в даний час виключно під конкретного замовника, розробляючи програмне забезпечення у відповідності до потреб даної аудиторської фірми. Як вихід з цієї ситуації, достатньо, щоб Аудиторська палата України і Спілка аудиторів України розробили і затвердили концепцію системи автоматизації аудиторської діяльності, її технічні параметри. Такий підхід забезпечить підвищення довіри аудиторів до програмного забезпечення, зменшить собівартість розробки програмних комплексів і підвищить якість аудиторських перевірок в Україні [2].

Рис. 1. Фактори, що стримують поширення автоматизованих технологій обробки інформації на аудиторську діяльність [3]

Ми вважаємо, що значною проблемою є низький рівень комп'ютерної грамотності аудиторів. Характерно, що переважна більшість аудиторів старшого покоління із значним досвідом роботи є недостатньо обізнані у можливостях сучасних інформаційних технологій. Тому Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю, зокрема Інспекції із забезпечення якості, необхідно офіційно визнати необхідність поглиблення рівня комп'ютеризації аудиту, розробити та впровадити у практичну діяльність аудиторів ряд заходів, що націлені на реалізацію освітніх програм у даній сфері діяльності. Тільки розуміння і визнання важливості поглиблення рівня автоматизації аудиту в Україні є складовою успішності функціонування аудиторських фірм та аудиторів в умовах конкуренції.

Оскільки сучасний рівень комп'ютеризації аудитування в Україні не відповідає світовим тенденціям у даній сфері діяльності, як вихід з такої ситуації пропонуємо реалізувати наступні заходи:

1) оздоровити ринок аудиторської діяльності шляхом створення добросовісного конкурентного середовища;

2) для підвищення прибутковості аудиторських фірм Органом суспільного нагляду розробити рекомендації стосовно встановлення мінімальної вартості аудиторських послуг;

3) офіційне визнання необхідності комп'ютеризації роботи аудиторів і перегляд вимог щодо включення у їх склад знань і навиків по використанню інформаційних систем і технологій;

4) Інспекції із забезпечення якості розробити і затвердити технічні вимоги і параметри програмного забезпечення аудиту, що відповідно зменшить ризики ІТ-компаній і здешевить кінцевий програмний продукт для аудиторів України.

Список використаної літератури

1. Романів С.Р. Теоретичні засади функціонування комп'ютерного аудиту в Україні [Текст] / Романів С.Р., Михайлишин Н.П. // Глобальні та

- національні проблеми економіки. – М.: Миколаївський національний університет ім. В.О.Сухомлинського. – 2016. - №10. – С.971-976.
2. Кудрицький, Б.В. Комп'ютеризація аудиторської діяльності в Україні : проблеми та шляхи подолання [Текст] / Б.В.Кудрицький // Фінанси, облік і аудит. – 2011. - №18. – С.320-327.
  3. Кудирко О. М. Комп'ютеризація аудиту в Україні : актуальні проблеми та реальні перспективи [Текст] / О. М. Кудирко // Економіка та держава. – 2018. - №9. – С.34-38.

Рондова М.А.

студентка кафедри фінансів банківської справи та страхування,

науковий керівник: Сірко А.Ю.

асистент кафедри фінансів банківської справи та страхування

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

м. Дніпро

E-mail: rondočka1999@gmail.com

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ РОБОТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Обліково-аналітична система – це організаційно-методологічна форма буття суб'єктів господарювання створена людиною для виконання своїх ділових функцій, яка поєднує у собі три підсистеми: облікову, аналітичну та контрольну. Метою обліково-аналітичної роботи є виконання відповідних функцій, а саме:

- інформаційна - забезпечення відповідною інформацією зовнішніх та внутрішніх користувачів;
- облікова - спектр завдань, пов'язаних зі збором, обробкою, зберіганням,